

Prijavljeni primeri diagnosticiranih okužb s HIV v Sloveniji, četrtno poročilo, 1. julij—30. september 2014

Prijave leptospiroze v Sloveniji v letu 2014

eNBOZ - *Elektronske novice s področja nalezljivih bolezni in okoljskega zdravja*
E-newsletter on Communicable Diseases and Environmental Health

Glavna urednica/Editor-in-Chief:

Alenka Kraigher

Uredniški odbor/Editorial Board:

Maja Sočan

Tatjana Frelih

Nina Pirnat

Lucija Perharič

Aleš Petrovič

Peter Otorepec

Mitja Vrdelja

Uredniški svet/Editorial Council:

Alenka Trop Skaza

Marko Vudrag

Boris Kopilović

Irena Grmek Košnik

Tomaž Čakš

Karl Turk

Teodora Petraš

Dušan Harlander

Marjana Simetinger

Stanislava Kirinčič

Ondina Jordan Markočič

Bonia Miljavac

Oblikovanje in spletno urejanje/Secretary of the Editorial Office:

Irena Jeraj

Mitja Vrdelja

Izdajatelj/Publisher:

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)

Center za nalezljive bolezni

Center za zdravstveno ekologijo

Trubarjeva 2

1000 Ljubljana

T: +386 1 2441 410

F: +386 1 2441 471

E-pošta/E-mail:

enboz@nijz.si

Domača stran na internetu/Internet Home Page:

<http://www.nijz.si/enboz>

ISSN 2232-3139

VSEBINA/CONTENTS

PRIJAVLJENI PRIMERI DIAGNOSTICIRANIH OKUŽB S HIV V SLOVENIJI, ČETRTLETNO POROČILO, 1. JULIJ–30. SEPTEMBER 2014	4
HIV INFECTION IN SLOVENIA	4
<i>Tanja Kustec, Irena Klavs</i>	4
PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI	7
MONTHLY SURVEILLANCE OF COMMUNICABLE DISEASES	7
<i>Maja Praprotnik, Saša Steiner Rihtar, Maja Sočan, Eva Grilc, Marta Grgič Vitek</i>	7
PRIJAVLJENI IZBRUHI NALEZLJIVIH BOLEZNI	11
OUTBREAKS	11
<i>Tatjana Frelj, Maja Praprotnik</i>	11
PRIJAVE LEPTOSPIROZE V SLOVENIJI V LETU 2014	13
NOTIFICATIONS OF LEPTOSPIROSIS IN SLOVENIA IN YEAR 2014	13
<i>Eva Grilc, Maja Praprotnik</i>	13
PRIMERI MRZLICE ZAHODNEGA NILA PO OBMOČJIH, posodobitev 23. 10. 2014 - EU REGIJA/OBMOČJE MEDITERANA	15
DISTRIBUTION OF WEST NILE FEVER CASES BY AFFECTED AREAS, update 23. 10. 2014 - European region/Mediterranean basin	15
<i>Irena Jeraj</i>	15

Fotografija na naslovnici in slikovno gradivo v eNBOZ: iStockphoto

TEME MESECA

PRIJAVLJENI PRIMERI DIAGNOSTICIRANIH OKUŽB S HIV V SLOVENIJI, ČETRTLETNO POROČILO, 1. JULIJ–30. SEPTEMBER 2014

HIV INFECTION IN SLOVENIA

Tanja Kustec¹, Irena Klavs¹

1. Nacionalni inštitut za javno zdravje

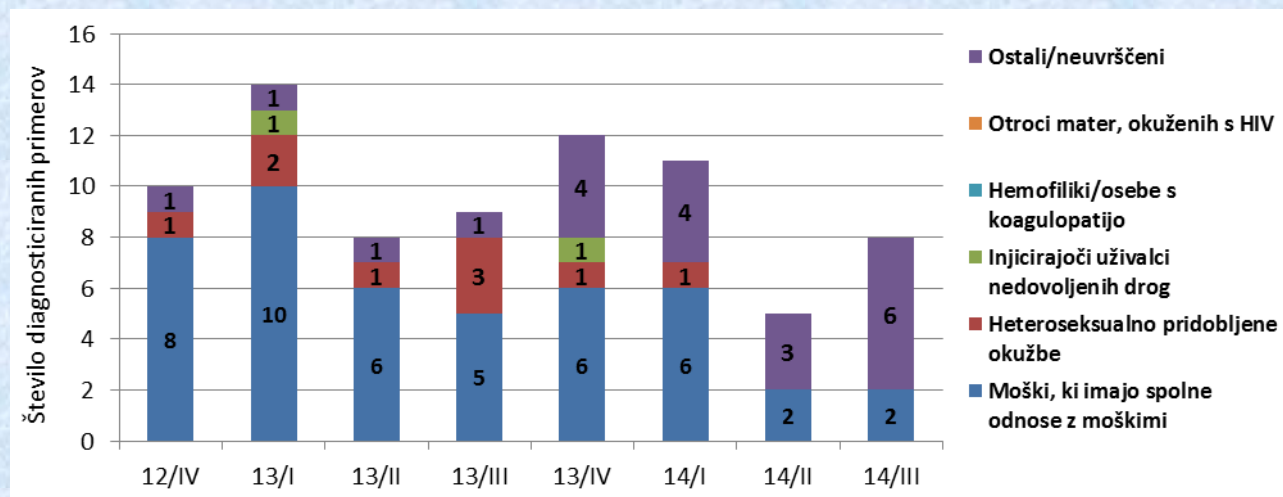
Na osnovi Zakona o nalezljivih boleznih (1) smo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) prejeli osem prijav novih diagnoz okužbe s HIV, ki so bile prepoznane v obdobju od 1. julija do 30. septembra 2014.

Vseh osem primerov je bilo med moškimi. Med njimi sta bila dva nova primera diagnoz okužbe s HIV med moškimi, ki imajo spolne odnose z moškimi, in šest primerov, kjer pot prenosa ni znana (Slika 1).

Slika 1 prikazuje število diagnosticiranih primerov okužbe s HIV v posameznih četrletjih v obdobju od 1. oktobra 2012 do 30. septembra 2014 glede na kategorijo izpostavljenosti.

SLIKA 1

Diagnosticirani primeri okužbe s HIV glede na kategorije izpostavljenosti, Slovenija, 4. četrletje 2012-3. četrletje 2014

Vir podatkov: Prijave HIV/aids/smrti po diagnozi aidsa, 27. 10. 2014.

Slika 2 prikazuje razporeditev novih primerov diagnoz okužbe s HIV v posameznih četrletjih v obdobju od 1. oktobra 2012 do 30. septembra 2014 glede na spol in starost ob diagnozi.

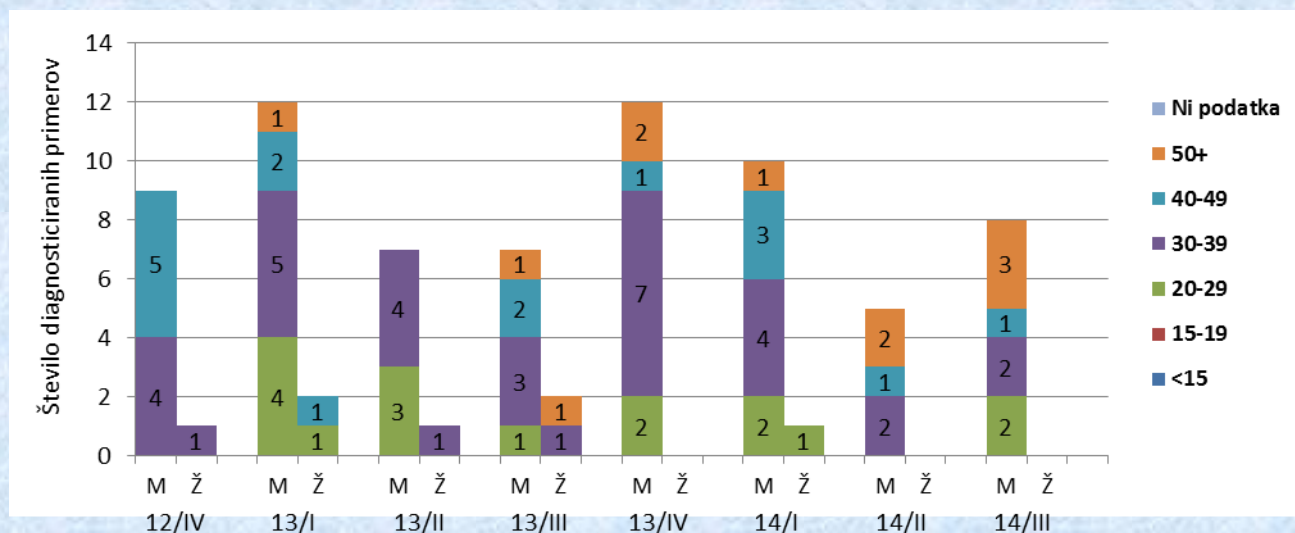
Tabela 1 prikazuje število diagnosticiranih primerov okužbe s HIV in število diagnosticiranih primerov okužbe s HIV na 100 000 prebivalcev v posameznih četrletjih v obdobju od 1. oktobra 2013 do 30. septembra 2014 glede na regijo bivanja ob diagnozi.

Podatki o prijavljenih primerih novih diagnoz okužbe s HIV podcenjujejo dejansko breme okužb. Odvisni niso le od števila novih in dalj časa trajajočih okužb v prebivalstvu, ampak tudi od obsega testiranja, ki je v Sloveniji v primerjavi s številnimi drugimi evropskimi

državami relativno majhen. Predvidevamo, da je v Sloveniji s HIV okužena manj kot ena oseba na 1.000 prebivalcev.

SLIKA 2

Diagnosticirani primeri okužbe s HIV glede na spol in starost ob diagnozi, Slovenija, 4. četrletje 2012-3. četrletje 2014

Vir podatkov: Prijave HIV/aids/smrti po diagnozi aidsa, 27. 10. 2014.

TABELA 1

Število diagnosticiranih primerov okužbe s HIV in število diagnosticiranih primerov okužbe s HIV na 100.000 prebivalcev glede na regijo bivanja ob diagnozi, Slovenija, 4. četrletje 2013-3. četrletje 2014

	13/IV		14/I		14/II		14/III	
	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000	Število	Št. na 100.000
Celje	2	0,7	3	1,0	0	0,0	2	0,7
Koper	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Kranj	2	1,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ljubljana	4	0,6	5	0,8	1	0,2	1	0,2
Maribor	3	0,9	1	0,3	1	0,3	0	0,0
Murska Sobota	1	0,8	1	0,8	1	0,8	0	0,0
Nova Gorica	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,0
Novo mesto	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Ravne	0	0,0	1	1,4	0	0,0	0	0,0
Ni podatka	0		0		2		4	
SLOVENIJA	12	0,6	11	0,5	5	0,2	8	0,4

Vir podatkov: Prijave HIV/aids/smrti po diagnozi aidsa, 27. 10. 2014.

V obdobju od 1. julija do 30. septembra 2014 smo na NIJZ prejeli prijavo smrti moškega z diagnozo aidsa.

Izčrpniji podatki o razvoju epidemije okužbe s HIV v Sloveniji za obdobje zadnjih deset let so predstavljeni v poročilu »Okužba s HIV v Sloveniji, letno poročilo 2013« (2), ki je na voljo na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje: http://www.nijz.si/hiv_spo.

Literatura

1. Zakon o nalezljivih boleznih /ZNB/. Ur. l. RS, št. 69/1995.
2. Klavs I, Kustec T, Kastelic Z. Okužba s HIV v Sloveniji, letno poročilo 2013. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja RS, 2014.

EPIDEMIOLOŠKO SPREMLJANJE IN OBVLADOVANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI

PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI

MONTHLY SURVEILLANCE OF COMMUNICABLE DISEASES

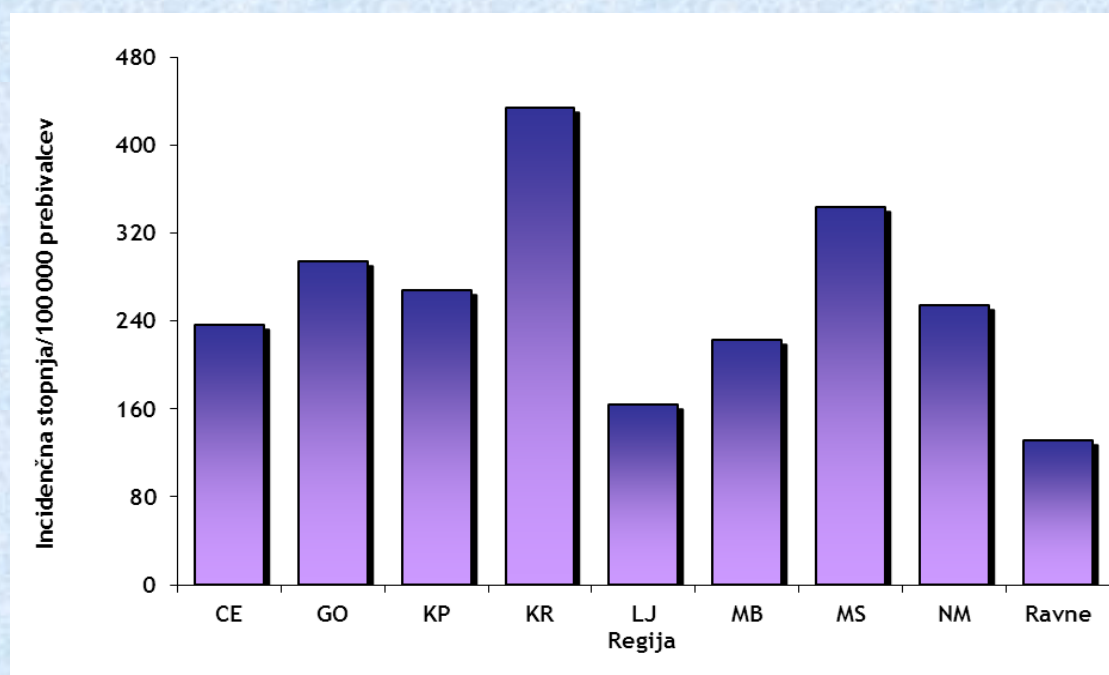
Maja Praprotnik¹, Saša Steiner Rihtar¹, Maja Sočan¹, Eva Grilc¹, Marta Grgič Vitek¹

1. Nacionalni inštitut za javno zdravje

V septembru 2014 smo prejeli skupaj 4 941 prijav nalezljivih bolezni. Prijavna stopnja je bila 240/100 000 prebivalcev. Najvišja prijavna stopnja je bila v kranjski regiji (433/100 000), najnižja pa v ravenski regiji (132/100 000) (Slika 1).

SLIKA 1

Incidenčna stopnja prijavljenih nalezljivih bolezni po regijah, Slovenija, september 2014

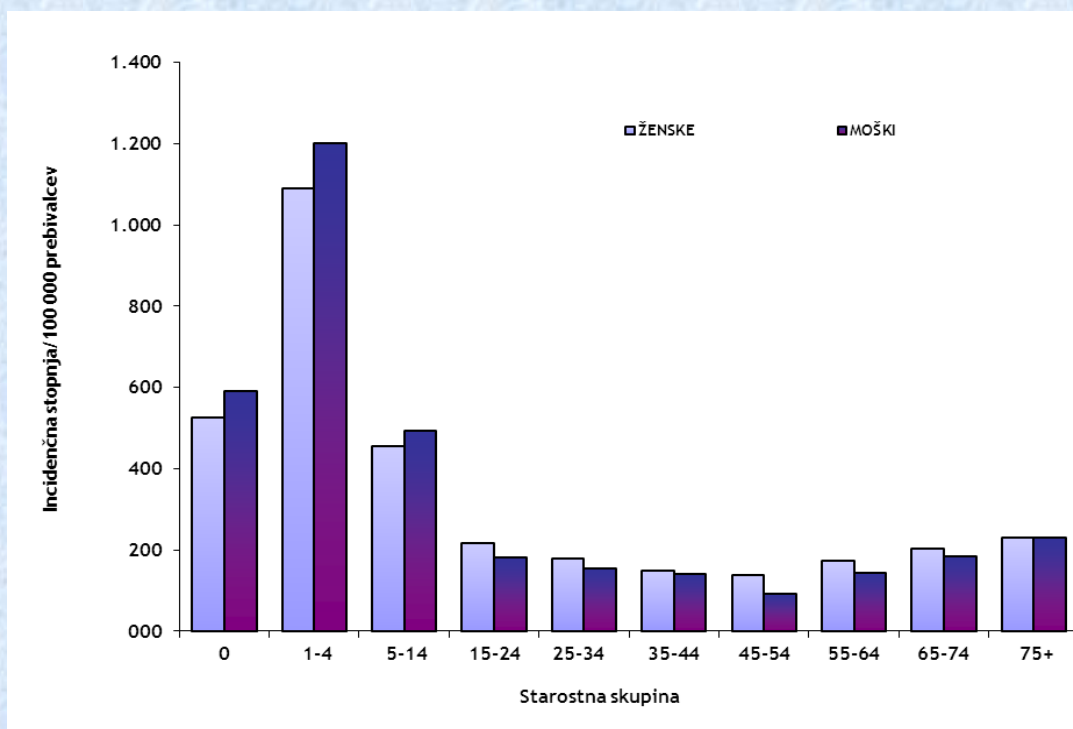
V število prijavljenih primerov niso zajeti AIDS, spolno prenosljive okužbe (razen hepatitisov) in tuberkuloza.

Med 4 941 prijavljenimi primeri je bilo 52 % (2 550) ženskega spola in 48 % (2 391) moškega spola. 2 033 (41 %) obolelih so bili otroci v starosti 0–14 let. Najvišja prijavna incidenčna stopnja je bila v starostni skupini 1–4 leta (1 146/100 000 prebivalcev), najnižja pa v starostni skupini 45–54 let (114/100 000 prebivalcev) (Slika 2).

V septembru 2014 je bil najpogosteje prijavljen gastroenteritis neznane etiologije (1 133), streptokokni tonzilitis (549) in zoster brez zapletov (430).

SLIKA 2

Incidenčna stopnja prijavljenih nalezljivih bolezni po spolu in starosti, Slovenija, september 2014

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Respiratorne nalezljive bolezni so obsegale 40 % (1 980, prijavna incidenčna stopnja 96/100 000) vseh prijavljenih bolezni v septembru 2014. Najpogosteje je bil prijavljen streptokokni tonzilitis (549) in zoster brez zapletov (430). Najvišja obolevnost je bila v kranjski regiji 178/100 000 prebivalcev, najnižja pa v ravenski regiji (47/100 000 prebivalcev) (Slika 3).

BOLEZNI, KI JIH PREPREČUJEMO S CEPLJENJEM

V septembru 2014 smo prejeli 28 prijav oslovskega kašlja, 13 iz ljubljanske regije, osem iz kranjske regije, ostale prijave so bile iz mariborske, celjske in novogoriške regije. Glede na podatke s prijavnic je bilo 22 (79 %) primerov laboratorijsko potrjenih. Med prijavljenimi zbolelimi so bili štirje iz starostne skupine 15–19 let, trije pa celo iz starostne skupine 50–59 let, kar šest zbolelih je bilo mlajših od enega leta. Med prijavljenimi zbolelimi je bilo 11 žensk in 17 moških.

Prijavljenih je bilo tudi 235 bolnikov z noricami in 430 primerov herpes zostra.

Od invazivnih okužb smo prejeli 20 prijav invazivne pnevmokokne okužbe, dve prijavi invazivnega obolenja povzročene z bakterijo *Haemophilus influenzae* pri starejših osebah in eno prijavo invazivne meningokokne bolezni pri otroku, ki je zaradi bolezni umrl.

V septembru 2014 so bili prijavljeni kar trije bolniki s tetanusom, eden od teh celo pri mlajšem odraslem, ki predvidoma ni bil cepljen. Prijavljen je bil tudi primer mumpsa pri domnevno cepljeni osebi. Primerov ošpic in rdečk nismo zabeležili.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

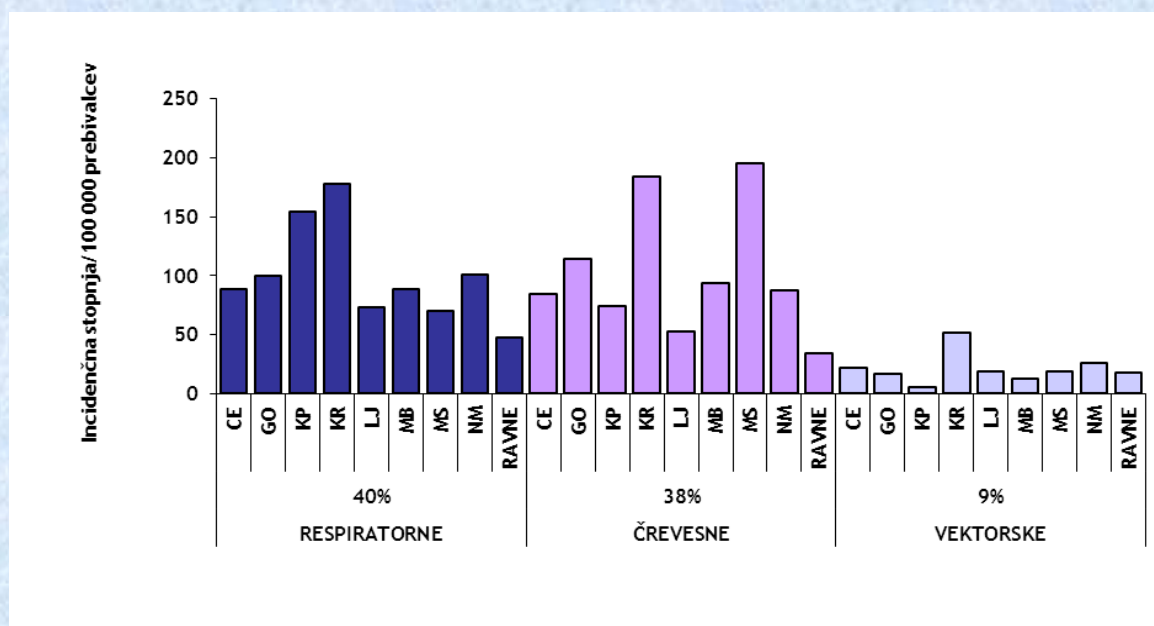
Prijavljenih je bilo 1 886 bolnikov (prijavna incidenčna stopnja 92/100 000 prebivalcev) z akutno črevesno okužbo (38 % vseh prijav v septembru 2014) (Slika 3). Največ je bilo prijav gastroenteritisa neznane etiologije (1 133), črevesnih virusnih okužb brez opredeljenega povzročitelja (202) in kampilobakterskih okužb (156). Najvišja stopnja obolevnosti je bila v

murskosoboški regiji (196/100 000 prebivalcev), najnižja pa v ravenski (35/100 000 prebivalcev).

SLIKA 3

Incidenčna stopnja prijavljenih nalezljivih bolezni po skupinah in regijah, Slovenija, september 2014

NALEZLJIVE BOLEZNI, KI JIH PRENAŠAJO ČLENONOŽCI

V septembru 2014 smo prejeli 432 prijav nalezljivih bolezni, ki jih prenašajo členonožci, kar predstavlja 9 % vseh prijav v tem mesecu. Prejeli smo 418 prijav Lymške borelioze, 10 prijav klopnega meningoencefalitisa, dve prijavi drugih rikecioz ter po eno prijavo denge in Q vročice. Za dengo je zbolel 41-letni moški. Za Q vročico je zbolela 24-letna ženska iz kranjske zdravstvene regije, ki ima zaradi dela stik z drobnico po celi Sloveniji. Bolnica je tudi navedla, da je pila mleko, kupljeno na bližnji kmetiji, ki pa ga večinoma prekuhajo. Ostali družinski člani so zdravi.

TABELA 1

Prijavljene nalezljive bolezni po datumu prijave, Slovenija, v letu 2014

	CE	GO	KP	KR	LJ	MB	MS	NM	Ravne	Skupaj september 2014	Inc./100 000 preb.	Skupaj leto 2014
A02.0 Salmonelni enteritis	10	0	9	6	14	19	7	2	4	71	3,45	350
A02.8 Druge opredeljene salmonelne infekcije	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0,05	7
A03.0 Griža (Shigella dysenteriae)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	3
A03.2 Griža (Sh.boydii)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05	2
A03.3 Griža (Sh.sonnei)	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0,10	6
A04.0 Infekcija z enteropatogeno E.coli	10	2	0	1	1	0	0	1	0	15	0,73	62
A04.1 Infekcija z enterotoksigeno E.coli	1	1	0	1	0	0	0	0	0	3	0,15	12
A04.3 Infekcija z enterohemoragično E.coli	1	3	0	1	0	0	1	0	0	6	0,29	23
A04.4 Enteritis (E.coli)	0	1	0	2	0	0	0	0	0	3	0,15	12
A04.5 Enteritis (Campylobacter)	22	13	10	21	32	36	6	11	5	156	7,58	793
A04.6 Enteritis (Yersinia enterocolitica)	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0,10	12
A04.7 Enterokolitis (Clostridium difficile)	2	0	1	8	8	2	11	2	0	34	1,65	262
A04.8 Druge opredeljene črevesne inf. (bakterijske)	5	0	0	1	0	0	0	0	0	6	0,29	23
A04.9 Črevesna bakterijska infekcija, neopredeljena	6	14	2	4	3	0	1	0	3	33	1,60	238
A05.0 Stafilokokna zastrupitev s hrano	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3	0,15	22
A05.9 Bakterijska zastrupitev s hrano, neopredeljena	1	0	0	0	2	0	1	0	0	4	0,19	25
A07.1 Lamblioz (Giardioza)	0	0	1	0	1	1	0	0	0	3	0,15	31
A07.2 Kriptosporidioza	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	6
A07.8 Opredeljene protozojske črevesne bolezni	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05	1
A08.0 Rotavirusni enteritis	17	4	2	19	34	21	19	13	1	130	6,31	1212

A08.1 Akutna gastroenteropatija (virus Norwalk)	8	3	3	11	15	10	9	2	0	61	2,96	819
A08.2 Adenovirusni enteritis	1	0	0	1	3	0	2	1	0	8	0,39	109
A08.3 Drugi virusni enteritis	1	0	0	0	0	4	0	0	1	6	0,29	57
A08.4 Črvesna virusna infekcija, neopredeljena	32	23	50	44	0	25	13	15	0	202	9,81	1367
A09 Driska in gastroenteritis (infekcija)	135	53	28	256	230	184	160	76	11	1133	55,03	7589
A27.0 Ikterohemoragična leptospiroza	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	0,10	2
A27.8 Druge oblike leptospiroze	0	0	0	0	2	0	0	1	0	3	0,15	4
A27.9 Leptospiroza, neopredeljena	2	0	0	2	2	0	0	0	0	6	0,29	10
A32.7 Listerijska sepsa	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0,10	5
A35 Tetanus	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3	0,15	3
A37.0 Oslovski kašelj (Bordetella pertussis)	1	1	0	8	12	3	0	0	0	25	1,21	255
A37.9 Oslovski kašelj, neopredeljen	1	0	0	0	1	1	0	0	0	3	0,15	105
A38 Škrlatinka	11	6	8	10	27	20	0	7	1	90	4,37	1861
A39.2 Akutna meningokocemija	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	2
A40.0 Sepsa, ki jo povzroča streptokok skupine A	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	5
A40.1 Sepsa, kijo povzroča streptokok skupine B	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2	0,10	5
A40.3 Sepsa, ki jo povzroča Streptococcus pneumoniae	2	0	1	0	9	0	0	0	0	12	0,58	69
A40.8 Druge vrste streptokokna sepsa	1	0	0	1	1	0	0	1	0	4	0,19	12
A40.9 Streptokokna sepsa, neopredeljena	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	6
A41.0 Sepsa, ki jo povzroča Staphylococcus aureus	0	0	0	1	10	0	0	0	0	11	0,53	86
A41.1 Sepsa zaradi kakega drugega opred. stafilokoka	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3	0,15	17
A41.2 Sepsa, ki jo povzroča neopred. stafilokok	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0,10	8
A41.3 Sepsa, ki jo povzroča Haemophilus influenzae	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0,10	8
A41.4 Sepsa, ki jo povzročajo anaerobi	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	0,10	4
A41.5 Sepsa zaradi drugih gram-negativnih organizmov	1	3	1	1	8	11	0	1	0	26	1,26	198
A41.8 Druge vrste opredeljena sepsa	2	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0,19	48
A41.9 Sepsa, neopredeljena	6	0	0	8	8	3	2	7	0	34	1,65	242
A46 Erizipel (šén)	34	24	11	47	42	40	28	28	7	261	12,68	1787
A48.1 Legioneloz (legionarska bolezen)	1	0	1	2	4	1	0	1	0	10	0,49	45
A69.2 Lymska borelioz - eritem	61	17	8	101	117	41	22	36	13	416	20,21	3229
A78 Vročica Q	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0,05	2
A79.8 Druge rikecioze	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,10	4
A84.1 Centralnoevropski klopní - KME	2	0	1	3	3	1	0	0	0	10	0,49	92
A85.0 Enterovirusni encephalomyelitis (G05.1*)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,10	9
A87.0 Enterovirusni meningitis(G02.0*) ECHO,Coxsackie	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0,05	14
A87.9 Virusni meningitis, neopredeljen	1	0	0	4	3	0	0	0	0	8	0,39	104
A90 Vročica denga (klasična denga)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	1
A98.5 Hemoragična vročica z renalnim sindromom (HMRS)	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0,10	22
B01.8 Norice z drugimi komplikacijami	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05	39
B01.9 Norice brez komplikacij	39	8	19	46	47	50	1	19	5	234	11,37	7041
B02.9 Zoster brez zapleta	76	27	31	64	84	70	28	32	18	430	20,89	2874
B18.2 Kronični virusni hepatitis C	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3	0,15	44
B26.9 Mumps brez zapletov	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	1
B27.0 Gamaherpesvirusna mononukleoz	4	2	2	0	0	0	1	0	0	9	0,44	52
B27.9 Infekcijska mononukleoz, neopredeljena	8	5	8	9	26	6	0	4	0	66	3,21	540
B35.0 Tinea barbae in tinea capitis (brade in glave)	19	4	0	0	6	7	4	15	2	57	2,77	281
B35.2 Tinea manuum (roke)	6	5	2	0	2	2	5	1	1	24	1,17	264
B35.3 Tinea pedis (noge)	0	20	5	0	14	13	6	2	3	63	3,06	554
B35.4 Tinea corporis (telesa)	18	8	3	0	7	14	2	3	2	57	2,77	408
B35.6 Tinea cruris	0	0	1	0	1	1	2	1	2	8	0,39	29
B35.8 Druge dermatofitoze	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2	0,10	34
B35.9 Dermatofitoza, neopredeljena	45	14	10	2	28	32	24	11	10	176	8,55	1449
B36.9 Superficialna mikoza, neopredeljena	0	0	1	0	0	0	12	0	0	13	0,63	114
B37.9 Kandidioza, neopredeljena	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05	4
B58.2 Toksoplazemski meningoencefalitis (G05.2*)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05	1
B58.9 Toksoplazmoza, neopredeljena	1	0	0	0	1	2	1	0	0	5	0,24	26
B80 Enterobioza	27	14	21	31	27	9	10	16	2	157	7,63	1355
B86 Skabies	4	0	4	3	17	5	0	3	1	37	1,80	248
B95.3 Invazivna pnevmokokna plju-nica	1	0	4	0	3	0	0	0	0	8	0,39	78
B97.1 Enterovirus, uvrščen drugje	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	1
G01.0 Meningitis pri Lymski borelioz	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0,10	7
G03.0 Nepiogeni meningitis	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05	4
G03.9 Meningitis, neopredeljen	0	0	0	3	2	0	0	0	0	5	0,24	12
G04.9 Encefalitis, mielitis in encefalom., neopredelje	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05	5
J02.0 Streptokokni faringitis	17	2	13	36	13	0	0	3	0	84	4,08	1013
J03.0 Streptokokni tonzilitis	61	20	82	94	167	75	21	26	3	549	26,67	7230
J03.9 Akutni tonzilitis, neopredeljen	0	2	43	0	0	4	0	14	0	63	3,06	685
J10 Gripa, dokazano povzročena z virusom influence	0	0	0	30	0	0	0	0	0	30	1,46	467
J10.0 Gripa s pljučnico, virus influence dokazan	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05	83

J10.1 Gripa z drugimi manif.na dihalih,dokazan v.infl.	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2	0,10	469
J13 Pljučnica,ki jo povzroča Strept. pneumoniae	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,05	13
Z22.3 Nosilec drugih opredeljenih bakterijskih bolezni	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2	0,10	14
Z22.5 Nosilec povzročitelja virusnega hepatitisa B	1	0	0	0	5	1	0	0	0	7	0,34	30
SKUPAJ	715	301	396	884	1067	721	405	357	95	4941	239,99	
INCIDENCA/100 000 PREBIVALCEV	237	294	268	433	164	223	343	255	132	240		

PRIJAVLJENI IZBRUHI NALEZLJIVIH BOLEZNI OUTBREAKS

Tatjana Frelih¹, Maja Praprotnik¹

1. Nacionalni inštitut za javno zdravje

V letu 2014 (do vključno 23. oktobra 2014) so območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje prijavile skupno 52 izbruhov nalezljivih bolezni. Devetnajst izbruhov se je zgodilo v domovih za starejše občane (DSO), deset v vrtcih, pet v bolnišnicah in pet v osnovni šoli, trije v gostinskem obratu, po dva v socialno-varstvenih zavodih, v družinah in na izletih ter po en v šolskem centru, v srednji šoli in med prebivalci naselja.

V zadnjem mesecu (20. 09. 2014–23. 10. 2014) smo prejeli devet prijav izbruha nalezljivih bolezni. V dveh vrtcih in v eni srednji šoli je bil zabeležen izbruh črevesne okužbe. V domu starejših občanov so zabeležili rotavirusno okužbo, v eni družini salmonelozno okužbo in v eni izbruh oslovskega kašlja ter izbruh salmoneloze v osnovni šoli. Preiskava črevesne okužbe pa še poteka med udeleženci maturantskega izleta in med prebivalci naselja.

TABELA 1

Prijavljeni izbruhi nalezljivih bolezni, Slovenija, do 23. oktobra 2014

OE NIJZ	LOKACIJA	ZAČETEK	KONEC	POVZROČITELJ	VRSTA IZBRUHA	I	Z	H	U	V	
1	CE	bolnišnica	27.12.2013	2.1.2014	norovirus	kontaktni	ni podatka	20	0	0	0
2	LJ	bolnišnica*	28.12.2013		črevesna virusna okužba						
3	NM	DSO	1.1.2014	13.1.2014	rotavirus,norovirus	kontaktni	270	58	0	0	53
4	MB	DSO	2.1.2014	11.1.2014	norovirus	kontaktni	330	32	0	0	0
5	GO	DSO	2.1.2014	22.1.2014	norovirus	kontaktno-kapljični	140	42	0	0	0
6	CE	VVZ	6.1.2014	16.1.2014	rotavirus	kontaktni	54	21	0	0	0
7	CE	VVZ	11.1.2014	16.1.2014	norovirus	kontaktni	115	19	1	0	0
8	MB	bolnišnica	16.1.2014	25.1.2014	norovirus	kontaktni	174	48	0	0	16
9	LJ	DSO	1.2.2014	7.2.2014	norovirus	kontaktni	86	14	0	0	0

10	GO	DSO	8.2.2014	22.2.2014	virus influence A	kapljični	186	38	3	1	0
11	MB	DSO	9.2.2014	28.2.2014	virus influence A	kapljični	229	30	0	0	0
12	CE	gostinski obrat	20.2.2014	21.2.2014	norovirus	kontaktni	31	18	0	0	0
13	MB	DSO	25.2.2014	19.3.2014	norovirus	kontaktni	228	94	0	0	0
14	CE	socialno varstveni zavod	1.2.2014	18.3.2014	virus influence A	kapljični	370	92	9	2	0
15	KR	VVZ	1.2.2014	24.3.2014	<i>Streptococcus pyogenes</i>	kapljični	73	18	1	0	0
16	LJ	DSO	16.2.2014	23.3.2014	virus influence A	kapljični	195	29	2	4	0
17	KR	bolnišnica	24.2.2014	27.2.2014	Boca virus, enterovirus, rinovirus	kapljični	38	11	0	0	0
18	CE	VVZ	3.3.2014	14.3.2014	norovirus	kontaktni	51	20	0	0	0
19	MB	DSO	5.3.2014	11.3.2014	virus influence A	kapljični	172	16	0	0	0
20	LJ	DSO	28.2.2014	13.3.2014	rotavirus	kontaktni	290	16	0	0	0
21	KR	VVZ	20.3.2014	28.3.2014	norovirus	kontaktni	49	25	0	0	0
22	KP	DSO	17.3.2014	27.2.2014	virus influence A (H3)	kapljični	200	20	2	3	0
23	KR	socialno varstveni zavod	20.3.2014	7.4.2014	virus influence A	kapljični	160	24	0	0	0
24	Ravne	DSO	21.3.2014	11.4.2014	rotavirus	kontaktni	216	33	1	0	0
25	CE	osnovna šola	26.3.2014	28.3.2014	ni ugotovljen	kontaktni	228	60	0	0	0
26	KR	DSO	26.3.2014	23.4.2014	virus influence A	kapljični	176	46	2	0	0
27	MS	DSO	30.3.2014	10.4.2014	norovirus	kontaktno-aerogeni	240	26	0	0	0
28	GO	DSO	31.3.2014	8.4.2014	rotavirus	kontaktno-kapljični	164	18	0	0	0
29	MB	DSO	5.4.2014	12.4.2014	ni ugotovljen	kontaktni	207	20	0	0	0
30	MB	izlet	11.4.2014	13.4.2014	<i>Salmonella Enteritidis</i>	alimentarni	44	16	0	0	0
31	Ravne	osnovna šola	18.4.2014	7.6.2014	<i>Bordetella pertussis</i>	kapljični	555	87	5	0	0
32	LJ	DSO	8.4.2014	6.5.2014	rotavirus	kontaktni	400	96	0	0	0
33	CE	VVZ	15.5.2014	25.5.2014	rotavirus	kontaktni	50	25	10	0	0
34	LJ	osnovna šola	21.5.2014	24.5.2014	norovirus	kontaktno-aerogeni	60	43	0	0	0
35	LJ	osnovna šola	2.6.2014	2.6.2014	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	kapljični	50	4	0	0	0
36	KP	bolnišnica	12.6.2014	12.6.2014	ni ugotovljen	verjetno kontaktni	neznano	3	0	0	0
37	LJ	DSO	16.7.2014	21.7.2014	črevesna virusna okužba	ni ugotovljen	284	17	0	0	0
38	Ravne	gostinski obrat	27.7.2014	12.8.2014	<i>Salmonella Enteritidis</i>	alimentarni	neznano	57	21	0	56-500
39	KR	šolski center	19.8.2014	21.8.2014	norovirus	kontaktni	53	14	0	0	0
40	Ravne	družina	21.8.2014	26.8.2014	<i>Bordetella pertussis</i>	kapljični	14	6	0	0	1
41	LJ	gostinski obrat	1.9.2014	4.9.2014	<i>Salmonella Enteritidis</i>	alimentarni	neznano	5	0	0	0
42	KR	VVZ	2.9.2014	2.10.2014	rotavirus	kontaktni	200	45	2	0	0
43	KR	VVZ*	9.9.2014		črevesna virusna okužba		310	23	0	0	0
44	KR	družina*	15.9.2014		<i>Bordetella pertussis</i>	kapljični	9	4	0	0	0
45	KP	DSO	15.9.2014	25.9.2014	rotavirus	kontaktni	144	42	0	0	0
46	CE	VVZ	16.9.2014	20.9.2014	črevesna virusna okužba	kontaktni	99	15	0	0	0
47	MB	izlet*	17.9.2014		črevesna virusna okužba	alimentarni	101				
48	MB	VVZ	24.9.2014	26.9.2014	črevesna virusna okužba	kontaktni	46	15	0	0	0
49	LJ	osnovna šola	1.9.2014	3.10.2014	<i>Salmonella Enteritidis</i>	alimentarni	500	19	2	0	0
50	LJ	srednja šola	29.9.2014	5.10.2014	ni ugotovljen	kontaktno-kapljični	39	21	0	0	0
51	LJ	naselje*	Sept. 2014					4	2	0	0
52	KP	družina*	14.10.2014		<i>Salmonella Enteritidis</i>	alimentarni	17	10	2	0	0

Legenda: I - izpostavljeni; Z - zboleli; H - hospitalizirani; U - umrli ; V - verjetni primeri; * - končno poročilo v pripravi **nove prijave**

AKTUALNO

PRIJAVE LEPTOSPIROZE V SLOVENIJI V LETU 2014

NOTIFICATIONS OF LEPTOSPIROSIS IN SLOVENIA IN YEAR 2014

Eva Grilc¹, Maja Praprotnik¹

1. Nacionalni inštitut za javno zdravje

UVOD

Leptospiroza je globalno ena najbolj pogostih zoonoz in jo uvrščajo med porajajoče se okužbe; incidenca pri ljudeh in domačih živalih narašča (1). Bolezen povzročajo spirohete rodu *Leptospira*. Poznanih je 13 patogenih in 6 saprofitskih vrst. Pomemben rezervoar okužbe so glodalci, vendar tudi druge živali. Leptospire namreč preživijo in se zadržujejo v ledvičnih tubulih glodalcev in mnogih divjih in domačih živali. Človek se okuži ob stiku kože z urinom neposredno ali preko onesnažene vode ali zemlje, ponavadi pri delu ali rekreaciji na prostem.

EPIDEMIOLOŠKI PODATKI V SLOVENIJI V LETU 2014

TABELA 1

Prijave leptospiroze po datumu obolenja od januarja do oktobra 2014

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	SKUPAJ
Število prijav	0	0	0	0	0	3	1	10	4	0	18

TABELA 2

Prijave leptospiroze po regijah od januarja do oktobra 2014

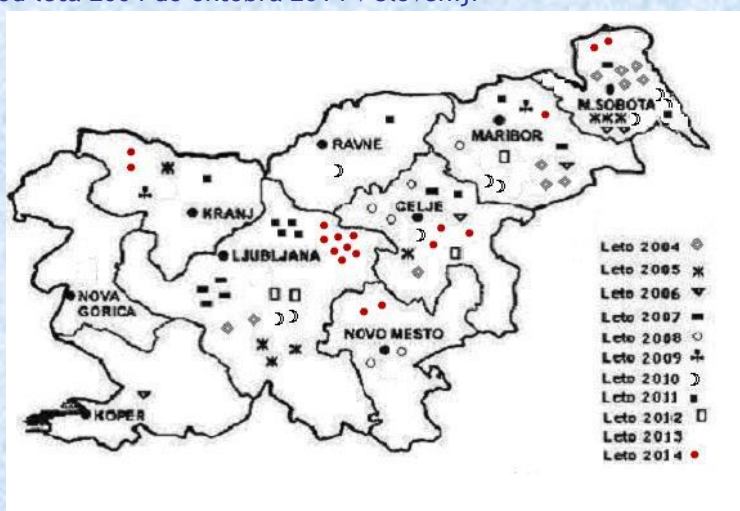
	CE	GO	KP	KR	LJ	MB	MS	NM	RAVNE	SKUPAJ
Število prijav	3	0	0	2	8	1	2	2	0	18
Incidenca/100 000 prebivalcev	0,99	0	0	0,98	1,23	0,31	1,69	1,43	0	0,87

V letu 2014 smo zaznali porast prijav leptospiroze pri ljudeh. Bolezen se je v večji meri pojavljala tudi izven endemskega območja. V desetih mesecih smo prejeli 18 prijav, kar je trikrat več kot sicer znaša desetletno povprečje v Sloveniji.

Iz podatkov, ki so na voljo oziroma so jih OE NIJZ pridobile z anketiranjem bolnikov, je razvidno, da se je večina, 9 od 13 bolnikov, verjetno okužila pri delu na polju in ali v hlevu (dve osebi sta tudi navedli, da je bilo polje poplavljeno); dve pri rekreaciji na prostem, ena pri delu v okolju, kjer je opažala iztrebke glodalcev. Ena oseba se je okužila od podgane, ki jo je kupila v trgovini, pri kateri so dokazali prisotnost leptospir.

SLIKA 1

Prijave leptospiroz od leta 2004 do oktobra 2014 v Sloveniji

Od leta 2004 do 2013 smo letno sicer prejeli od 2 do 11 prijav leptospiroz, oz. v povprečju 6,1 primera letno. Najvišja, povprečna 10-letna incidenca je bila v murskosoboški regiji. Povečano število prijav je morda posledica vremenskih razmer v letošnjem poletju, ki je izstopalo po veliki količini padavin, še posebej po 15. juniju. Pogoste in občasno tudi zelo obilne padavine so se nadaljevale še v prvo polovico septembra (2). Zlasti vzhodni del države so prizadele tudi obsežne poplave. Izmerjena višina padavin je bila po vsej Sloveniji nadpovprečna (2).

Na splošno med deževnimi, vročimi obdobji opažajo porast leptospiroze in/ali pojav izbruhov pri ljudeh (3, 4, 5, 6). Na to vpliva več dejavnikov; večja izpostavljenost ljudi površinskim vodam in blatu, višja koncentracija leptospir v okolju, ker le-te v vlažnem in toplen okolju preživijo dlje časa (3). Nadalje poplave povzročijo kopičenje materiala, ki je onesnažen z urinom glodalcev, v bližini bivaljšč, kar dodatno poveča možnost okužbe (7). Vroča in vlažna klima pa vpliva tudi na številčnost glodalcev kot tudi razširjenost leptospir pri njih (3).

Nedavno so odkrili DNA leptospir v klopih vrste *Ixodes* (1). Dokazali so, da je več leptospir pri klopih na poplavljenih področjih (15,5% od 540) kot na nepoplavljenih (1,4% od 296), $p < 0,0001$. Znatno večji delež okuženih klopov je bil pri nimfah (16,5%) kot pri odraslih klopih (7,9% pri samicah oziroma 7,1% pri samcih).

Prisotnost leptospir pri klopih je nov, pomemben epidemiološki podatek, saj so klopi vrste *Ixodes* v Evropi najbolj razširjeni. Možno, a ne še potrjeno je, da bi leptospire lahko prenašali na ljudi.

ZAKLJUČEK

Nadpovprečna količina padavin v letošnjem poletju v Sloveniji je verjetno povzročila večjo razširjenost leptospir v okolju, zato se je povečalo tveganje za prenos na ljudi in pojavilo več obolenj; zakaj sta po številu prijav izstopali ljubljanska in novomeška regija pa ni jasno.

Dolgoročno bi lahko podnebne spremembe, zlasti globalno segrevanje ozračja ter ekstremni vremenski pojavi npr. poplave, vplivali na večjo pojavnost leptospir v okolju in obolevanje pri ljudeh.

Literatura

1. Fatla AW, Zajac V, Cisak E, Sroka J, Sawczyn A, Dutkiewicz J. leptospirosis as a tick-borne disease ? Detection of *Leptospira* spp. in *Ixodes ricinus* in eastern Poland. *Ann Agric Environ Med.* 2012;19(4):656-9. Pridobljeno s spletne strani: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23311784>.

2. Agencija republike Slovenije za okolje, Državna meteorološka služba: http://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/weather_events/padavin_e15jun-15sep-2014.pdf.
3. Perez J, Brescia F, Becam J, Mauron C, Goarant C. Rodent abundance dynamics and leptospirosis carriage in an area of hyper-endemicity in New Caledonia. PLoS Negl Trop Dis. 2011;5(10). Pridobljeno s spletne strani 20.10.2014: <http://www.plosntds.org/article/info%3Adoi%2F10.1371%2Fjournal.pntd.0001361>.
4. Agampodi SB, Dahanayaka NJ, Bandaranayaka AK, Perera M, Priyankara S, Weerawansa P et al. Regional differences of leptospirosis in Sri Lanka: observations from a flood - associated outbreak in 2011. PLoS Negl Trop Dis. Jan 2014; 8(1): e2626. Pridobljeno s spletne strani: 21.10.2014: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3894175/>.
5. Chaturongkasumri Y, Techaruvichit P, Takahashi H, Kimura B, Keeratipibul S. Microbiological evaluation of water during 2011 flood crisis in Thailand. *Sci Total Environ*. 2013 1;463-464:959-67. Pridobljeno s spletne strani 22.10.2014: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969713007237>.
6. Wasinski B, Dutkiewicz J. Leptospirosis-current risk factors connected with human activity and the environment. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine* 2013; 20: 239-44. Pridobljeno s spletne strani 20.10.2014 : <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23772568>.
7. Baqir M, Sobani Z, Bhamani A, Bham NS, Abid S, Farook J, Beg M. Infectious diseases in the aftermath of monsoon flooding in Pakistan. *Asian Pac J Trop Biomed*. 2012;2:76-9. Pridobljeno s spletne strani 22.10.2014: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23569839>.

PRIMERI MRZLICE ZAHODNEGA NILA PO OBMOČJIH, posodobitev 23. 10. 2014 - EU REGIJA/OBMOČJE MEDITERANA

DISTRIBUTION OF WEST NILE FEVER CASES BY AFFECTED AREAS, update 23. 10. 2014 - European region/Mediterranean basin

Irena Jeraj¹

1. Nacionalni inštitut za javno zdravje

Kumulativno število primerov mrzlice Zahodnega Nila do 23. oktobra 2014 je 194: Avstrija 1, Grčija 15, Madžarska 11, Italija 24, Romunija 23, Bosna in Hercegovina 13, Izrael 9, Rusija 29, Srbija 69. Več na spodnji povezavi:

http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/west_nile_fever/West-Nile-fever-maps/pages/index.aspx

SLIKA 1

Razporeditev primerov mrzlice Zahodnega Nila po območjih, EU regija/območje Mediterana, sezona 2014 (posodobljeno 30. 10. 2014)

Vir :

http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/west_nile_fever/West-Nile-fever-maps/pages/index.aspx

OPRAVIČILO UREDNIŠTVA

Marti Košir, dr. med., spec. javnega zdravja, dr. Mariji Trkov, univ. dipl. ing. živ. teh. ter doc. dr. Ireni Zdovc, dr. vet. med., avtoricam prispevka z naslovom Epidemiološka in mikrobiološka preiskava listerijskih okužb v zdravstveni regiji Novo mesto v letu 2013, ki je bil objavljen v prejšnji številki eNBOZ, se Uredniški odbor eNBOZ opravičuje za lektorsko napako, in sicer namesto izraza restrikcijski vzorec je bil uporabljen izraz omejevalni vzorec, namesto izraza restrikcijška endonukleaza pa je bil uporabljen izraz omejevalna endonukleaza.

"Vse bitke, v katere se zapletamo, se zgodijo zato, da nas nečesa naučijo. Tudi tiste, ki jih izgubimo." (Paulo Coelho)